

V novo kapelo so hodili maševat oo. frančiškani. Izmed njih se omenja o. Vincencij Merjaschiz (1754). Za vsako sv. mašo jim je šlo 17 kr. O božiču so prekajali kapelo in zavod ter med letom delili sv. zakramente nevarno bolnim šenklovski vikarji. Za božično opravilo so prejeli duhovniki in stolni cerkvenci 48 kr.

Od leta 1772. do 1872. je bila hiša v Hrenovi ulici 17 v zasebni lasti. Nato jo je kupilo vojaštvo za vojašnico, pozneje za transportno zbirališče. Potem je prešla v last justičnega erarja in mu služila za preiskovalnico. S preselitvijo arestantov v jetnišnico v novi sodni palači je bila dovršena ta njena naloga, kakor tudi usoda kapelice.

Opuščeno je našel Radics (A. H. II, 40) takole: »Na dvorišču stoji (1909) nekdanja kapela šestervoglata s 6 kamenitimi stebri; strop je obokan, z modro barvo poslikan, okrašen z zlatimi zvezdicami. Zunaj je bil napis: *Marija dobrega sveta*, prosi za

nas! God je dne 26. aprila. Kapelica je bila prenovljena leta 1878.«

Da je bila na dvorišču te hiše kdaj kapela, pomni zdaj (1934) nad 70 letna gospa *Katarina Rihtar*, ki stanuje tu že 27 let. Po njeni izpovedbi je stala kapela blizu lipe; bila je šestervoglata, vedno zaprta. Bahovčevi, predzadnji tukajšnji gospodarji, so hranili v nji vrtno orodje. Naposléd so jo podrli in njene ostanke odpeljali nekam na kmete. Kdaj se je to zgodilo, ali pred vojno ali po vojni, ne ve. G. Josip Bahovec je povedal tole: Prostor med šestimi kapeličnimi stebri, ki so bili iz tolčenega podpeškega kamna, so imeli lesene stene, ki jih je bilo mogoče vselej odstraniti, kadar je bila služba božja, tako da so ji lahko prisostvovali vsi jetniki kar z oken svojih celic.

Naslednica je *kapela Matere božje vedne pomoči* v justični palači.

STATISTIČNI PREGLED

STAROSTNA RAZDELITEV PREBIVALSTVA LJUBLJANE PO LJUDSKEM ŠTETJU IZ L. 1857.

L O J Z E P I P P

V VIII. odd. mestnega načelstva (domovinskem uradu) hranijo popisne pole popisov prebivalstva iz leta 1830., od 31. oktobra 1857., 31. decembra 1869., 31. decembra 1880., 31. decembra 1890., 31. decembra 1910., 20. decembra 1921. (mestni popis prebivalstva Ljubljane), 31. januarja 1928. (mestni popis prebivalstva Ljubljane), 31. marca 1931., ki vsebujejo mnogo dragocenega, povsem neobdelanega gradiva.

Mestni statistični urad namerava, če bodo dopuščale razmere, obdelati in objaviti v prihodnjih številkah naše revije po istem načrtu kratko študijo posameznih popisov prebivalstva našega mesta, ki bo nudila zanimive podatke za demografijo in pokazala smernice za sodobno gospodarsko, moralno in socialno politiko našega mesta.

Gradivo iz leta 1830. ni celotno ter tudi zato nezanesljivo, mimo tega so popisne pole dopolnjevali celo do leta 1855. tako, da je gradivo povsem neporabno za statistična raziskovanja.

Dne 23. marca 1857 je bil potrjen prvi avstrijski zakon o ljudskih štetjih, na podlagi katerega se je 31. oktobra 1857 izvršilo prvo štetje le domačega (ne prisotnega) prebivalstva, kar ne daje temu štetju vrednosti štetij, ki popisujejo vse navzoče prebivalstvo.

S ponovnim urejevanjem, sortiranjem in štetjem omenjenega gradiva iz leta 1857. je mestni statistični urad ugotovil število domačega civilnega prebivalstva Ljubljane na 20.780 duš.

Posnetki uradnih podatkov (Tafeln zur Statistik der österreichischen Monarchie, Wien 1862, österreichisches Städtebuch, Wien 1887) navajajo število civilnega prebivalstva Ljubljane z 20.747 tako, da zastajajo uradni podatki štetja za najnovejšimi rezultati mestnega statističnega urada za 33 prebivalcev. Ta razlika je nastala predvsem zaradi vpisa nekaterih vojaških oseb v popisne pole (Anzeige-Zettel zur Zählung der Bevölkerung und der nützlichen Haustiere nach dem Stande vom 31. Oktober 1857) in zaradi nekaj naknadnih korektur po nadzorni statistični oblasti; te korekture pa očitno niso vse vnešene v duplikate popisnih pol omenjenega ljudskega štetja iz leta 1857., ki so shranjene v odd. VIII. mestnega načelstva.

Od omenjenega števila prebivalcev je bilo l. 1857. 4716 oseb moškega in 4082 ženskega spola, plus 394 oseb obeh spolov (teh popisnic pa ni med pregledanim gradivom), ki niso bile pristojne v Ljubljano.

Po spolu je bilo od skupnega (t. j. navzočega) števila prebivalstva 10.059 (48'41 %) moških in 10.721 (51'59 %) žensk; na 100 moških je torej prišlo 106 (106'57 %) žensk, na 100 žensk pa 94 (93'84 %) moških.

Starostna razdelitev prebivalstva moških in žensk je bila z ozirom na skupno število moških ter skupno število žensk po rojstnih podatkih sledeča. Podlaga teh števil so številčni rezultati novega štetja iz l. 1857., t. j. 20.780 duš; sicer pa pri razmernih številih razlika 33 prebivalcev ni bistvenega pomena.

Moški:

Doba	Skupno število	Moški:		Poročeni in vdovci	
		Samci	v %	v %	v %
Do 1 leta	207*	207	2'06	—	—
2—4	652	652	6'48	—	—
5—9	820	820	8'15	—	—
10—14	1370	1370	13'62	—	—
15—19	1216	1216	12'09	—	—
20—24	735	722	7'18	13	0'13
25—29	670	550	5'47	120	1'19
30—34	877	528	5'25	349	3'47
35—39	815	315	3'13	500	4'97
40—44	679	182	1'80	497	4'94
45—49	562	118	1'17	444	4'41
50—54	448	91	0'90	357	3'53
55—59	340	64	0'64	276	2'74
60—64	263	37	0'37	226	2'26
65—69	156	34	0'34	122	1'22
70—74	94	10	0'10	84	0'84
75—79	67	9	0'09	58	0'58
80—84	33	6	0'06	27	0'27
85—89	14	1	0'01	13	0'13
90 in več neznana starost	3 38	— 31	— 0'31	3 7	0'03 0'07
skupaj	10059	6963	69'22	3096	30'78

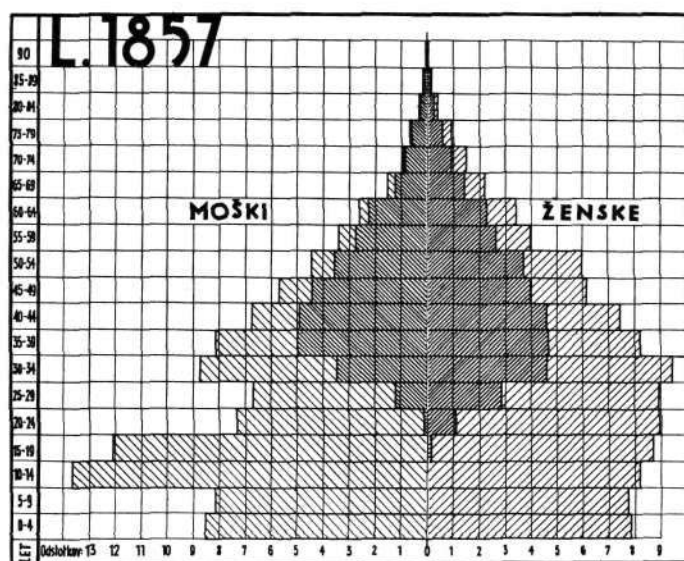
* Od teh 23 nezakonskih.

Ženske:

Doba	Skupno število	Ženske:		Poročene in vdove	
		Samice	v %	v %	v %
Do 1 leta	213**	213	1'98	—	—
2—4	629	629	5'87	—	—
5—9	827	827	7'71	—	—
10—14	878	878	8'19	—	—
15—19	932	918	8'56	14	0'13
20—24	958	840	7'84	118	1'10
25—29	960	653	6'09	307	2'86
30—34	1013	518	4'83	495	4'62
35—39	878	381	3'55	497	4'64
40—44	794	302	2'82	492	4'59
45—49	654	226	2'11	428	3'99
50—54	639	242	2'26	397	3'70
55—59	425	147	1'37	278	2'59
60—64	361	122	1'14	239	2'23
65—69	234	79	0'74	155	1'45
70—74	157	56	0'52	101	0'94
75—79	97	32	0'30	65	0'61
80—84	42	14	0'13	28	0'26
85—89	12	1	0'01	11	0'10
90 in več neznana starost	3 15	— 13	— 0'12	3 2	0'03 0'02
skupaj	10721	7091	66'14	3630	33'86

** Od teh 24 nezakonskih.

Grafično so videti gornji podatki v relativnih številih takole:

Legenda: redko črkani pravokotniki predstavljajo odstotke samskega, gostejše črkani pa odstotke poročenega in vdovelega prebivalstva Ljubljane v L. 1857.

Odstotek poročenih in vdovelih prebivalcev v posameznih starostnih skupinah je z ozirom na pripadnike starostnih skupin moških ter žensk je takle:

Starostna skupina	% Z ozirom na lastno (pripadajočo) sta- rostno skupino poročenih	
	moški	ženske
15—19	—	1'50
20—24	1'77	12'32
25—29	17'91	31'98
30—34	39'79	48'86
35—39	61'35	56'60
40—44	73'20	61'96
45—49	79'00	65'44
50—54	79'69	62'13
55—59	81'18	65'41
60—64	85'90	66'20
65—69	78'21	66'24
70—74	89'36	64'33
75—79	86'57	67'01
80—84	81'82	66'67
85—89	92'86	91'67
90 in več	100'00	100'00
neznana starost	18'42	13'33

Starostna razdelitev v otroško in šoloobvezno dobo (1—14 let), v pridobitveno dobo (15—64 let) in dobo ostarelosti (nad 65 let) je bila leta 1857. tale:

0—14 leta		15—64	
moški	ženske	moški	ženske
3.049	2.547	6.605	7.614
14'67 %	12'26 %	31'79 %	36'64 %

65 in več let		Skupaj:	
moški	ženske	moški	ženske
405	560	10.059	10.721
1'95 %	2'69 %	48'41 %	51'59 %

V starosti, ki pride običajno lahko v poštev za ženske, ozir. moške (pri moških 20—50, pri ženskah od 15. do 50. leta), je bilo l. 1857. 4338 moških in 6189 žensk, t. j. 43'13% moškega ter 57'73% ženskega prebivalstva Ljubljane, če pa vzamemo isto razdobje 20 do 50 let tudi pri ženskah, dobimo le 4174 žensk, t. j. 57'59%.

Absolutno število poročenih prebivalcev gornje starostne skupine (za moške od 20.—50. leta, za ženske od 15.—50. leta) je bilo sledeče:

spol:	poročeni	neporočeni	samski od neporočenih so	vdoveli
moški:	1.852	2.486	2.415	71
ženske:	2.104	4.085	3.838	247
skupaj:	3.956	6.571	6.253	318

Popisanih dojenčev (otrok pod enim letom) je bilo l. 1857. v Ljubljani 420 (207 dečkov, od teh 184 zakonskih in 23 nezakonskih, ter 213 deklic, od teh 189 zakonskih in 24 nezakonskih).

Število prebivalstva ženskega spola v rodilni dobi (gebärfähiges Alter), to je od 15.—50. leta, je znašalo l. 1857. 6189 ali 57'73% vsega števila žensk, od teh je bilo 2104 (t. j. 34% [33'995%] od 6189 žensk) poročenih. Na 100 poročenih žensk v rodilni dobi je živelo v letu 1857. 18 (17'728) zakonskih dojenčev (otrok do enega leta) t. j. 17'728%. Če pa upoštevamo vse, t. j. tudi neporočene ženske od 15. do 50. leta, se je pa rodilo na 100 žensk 7 (6'786) otrok; v tem številu so všteti tudi nezakonski otroci.

Številčno stanje naseljenih hiš je bilo l. 1857. sledeče:

Mesto	število hiš	po- drtih	nena- seljenih	na- seljenih
predmestje: Kapucinsko	89	3	—	86
Krakovo	76	2	—	74
Sv. Peter	155	2	—	153
Poljane	99	4	—	95
Trnovo	81	1	1	79
Karlovska	28	—	—	28
Gradišče	76	3	—	73
Karolinska zemlja	45	—	4	41
Kurja vas	37	1	2	34
Skupaj torej	1001	26	8	967

NAŠA KRONIKA

PIŠE MESTNI ARHIVAR

JANUAR 1920

1. Pri predsedstvu deželne vlade za Slovenijo se je osnoval urad za zaščito beguncev, kateremu načeljuje okrajni glavar *dr. Vodopivec*. Urad je prevzel vse posle, ki se tičejo zaščite beguncev in izseljencev iz zasedenega jugoslovanskega ozemlja.

2. Članstvo Narodnega gledališča v Ljubljani zahteva zvišanje plač.

4. Koncertiral je v Ljubljani slovenski pianist *Anton Trost*.

Docenta zagrebškega vseučilišča *dr. Jovan Hadži* in *dr. Marjan Salopek* sta sprejela poziv na ljubljansko vseučilišče in sicer prvi za zoologijo, drugi za geologijo.

V okrajih Ljubljani, Novem mestu, Ptujju, Mariboru, Celju, Črnomlju, Kamniku, Kočevju so se pojavile živalske kužne bolezni slinavka in parkljevka, v ptujskem, celjskem in radovljiškem okraju pa svinjska kuga.

Oblastna zaščita za deco in mladino za Slovenijo v Ljubljani objavlja, da so oproščeni vojaške službe

vsi oni, ki posvetijo svoj trud državni zaščiti dece in mladine.

9. Čehoslovaški legijonarji, ki se vračajo iz Sibirijske, so potovali danes v svojo domovino in so bili v Ljubljani prisrčno pozdravljeni.

Nov papirnat drobiž po 10 vin. (dve in pol pare), 20 vin (5 par) in 1—K (25 par) se izda v promet zaradi pomanjkanja drobiža.

10. Ljubljanski mesarji so nezadovoljni. Zato sklicujejo shod vseh mesarjev iz Slovenije v Ljubljano, da tolmačijo merodajnim faktorjem nevzdržne razmere mesarske obrti, zlasti nevzdržne nakupovalne prilike.

Med varnostnimi organi, ki zaplenjajo iztihotapljeno valuto, živila in tobak in tako prihranijo državi milijonske vsote, vlada precejšnje nezadovoljstvo, ker ne dobivajo izplačanih nagrad, kakor jim to pritiče.

11. Kolkovanje denarja se je izkazalo za nezadostno sredstvo proti tihotapljenju starih avstrijskih novčanic v naše ozemlje. Pojavljajo se zlasti po Gorenjskem novčanic, ki imajo nalepljene ponarejene kolke.